

" Magellaan, Roeland van Brugge, Campana de Roldán in Tierra del Fuego en... de cartografie. "

De Brugse kanonnier Roeland nam deel aan de eerste wereldomzeiling met Magellaan; hij was één der schaarse overlevenden van deze reis (1519 - 1522) en is dus de eerste Vlaming die rond de wereld voer. Roeland- verspaanst tot Roldán - heeft een belangrijke rol gespeeld bij deze tocht door het vinden van een uitweg van een zeestraat naar de Pacific, later de "Straat van Magellaan" genoemd. Sindsdien draagt een heuvel in de Straat zijn naam: "Campana de Roldán".

Een merkwaardig feit, wat dankzij de cartografie, niet in de vergeethoek is geraakt. Roeland's heuvel is één van de zeldzame plaatsnamen vastgelegd op de kaarten uit die tijd, zoals Diego Ribeiro's wereldmap van 1529, wat later de beroemde Mercator mappemundi van 1569... en diverse andere, zoals blijkt na onderzoek...

Er staat bijgevolg een naam van een Brugse kanonnier op de eerste wereldkaarten uit de 16e eeuw!

Roeland zal 3 jaar later deelnemen aan een 2de Spaanse expeditie met als bestemming de Molukken, maar hij wordt bij een gevecht zwaar verminkt; hij zal Vlaanderen nooit terugzien.

De ontdekking van Straat van Magellaan in 1520, was voor Spanje de sleutel van de westelijke zeeroute naar de specerijeilanden . De engelse piraten Drake en Cavendish zullen van deze passage bij hun strooptochten (mis-)gebruik maken . Ook onze "Lage Landen" hebben een belangrijk aandeel gehad in de exploratie en het in kaart brengen van het uiterste zuiden van Zuid-Amerika. Bij de eeuwwisseling 1599/1600 ontmoetten de vloeten van de Nederlanders met Van Noort en de Zuid-Nederlanders Mahu, Cordes & Sebald de Weert elkaar in de Straat! (C.Wytfliet, P. Bertius, J.Hondius). Le Maire en Schouten (uit Hoorn, Ned.) zochten - en vonden - in 1616 een alternatieve zeestraat onder Vuurland: Straat Le Maire, Kaap Hoorn* en de Drake Passage, komen op de kaart. (Blaeu, H.Hondius, J.Janssonius). Een nieuwe, ruime, doch stormachtige verbinding tussen de Atlantische en Stille Oceaan !

(*) 2016: Herdenking 400 jaar Stichting Kaap Hoorn Vaarders)

Opbouw/onderwerpen lezing:

Portugese/Spaanse wedloop & hoogtepunten ontdekkingen –Verdrag van Tordesillas– verbanden Vlaanderen / Spanje / Portugal – Voorkennis? - macht , rol bankiers Fugger, Welsers, de Haro – figuur Magellaan en zijn visie – Vlamingen op bemanningslijst – Vlaamse kanonnen – vlootsamenstelling – actie Roldán de Argote in Straat van Magellaan – Campana de Roldan/El Morrión in de cartografie – dood Magellaan – Roldan overleeft, verdere levensloop – **enkele beelden Patagonië & Straat van Magellaan** – verdere exploratie Straat – eerste wereldomzeilers & de Straat – ontdekking Straat le Maire & Drake Passage – cartografie: Vuurland na 1616 - bronnen en geschiedschrijving .